

Japonya'daki Birleşmiş Milletler Askerî Kuvvetlerinin hukuki durumuna dair Anlaşmaya Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin iltihakı hakkında kanun lâiyhısı ve Hariciye, Millî Müdafaa ve Adliye encümenleri mazbataları (1/157)

T. C.
Başvekkâlet
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Sayı : 71 - 687/616

21 . II . 1958

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Japonya'daki Birleşmiş Milletler Askerî Kuvvetlerinin hukuki durumuna dair Anlaşmaya Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin iltihakı hakkında Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 7 . II . 1958 tarihinde kararlaştırılan kanun lâiyhasının esbabı mucibe ve ilişiğiyle birlikte bağlı olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil
A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Japon Hükümeti, 8 Eylül 1951 de imzaladığı Sulh Muahednamesi vesilesiyle Amerika Birleşik Devletleri Hükümetiyle teati eylediği aynı tarihli notada, Japonya ve dolaylarında Birleşmiş Milletlerce ittihaz olunacak tedbirlere muvafakat edip kolaylık göstermeyi kabul eylemiştir. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi 25 Haziran, 27 Haziran ve 7 Temmuz 1950 tarihli ve Genel Kurulu 1 Şubat 1951 tarihli kararlar ile, Şimali - Kore'ye vâkı tecavüz muvacehesinde, Birleşmiş Milletler âzasının Kore Cumhuriyetine yardma davet eylemiştir. Bu maksatla teşkil olunan Birleşmiş Milletler Kuvvetlerinin kısmen Japonya'da kalması ve Japonya tarafından her türlü yardım yapılmakta olması dolayısıyla, bunların Japon toprakları üzerinde haiz olacakları hukuki durumu tesbit etmek üzere, Japon Hükümeti ile müşterek kumandayı temsilen Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında Tokyo'da 19 Şubat 1954 de «Japonya'daki Birleşmiş Milletler Askerî Kuvvetlerinin Hukuki Durumuna dair Anlaşma» imzalanmıştır.

Anlaşmanın umumi vasfı yabancı ülkeye gönderilen askerî bir birliğin kendi millî kanununu da beraberinde götüreceğine dair olan devletler hukuku prensibi ile, ülkesine yabancı kuvvet kabul eden devletin mülki hükümranlılığı prensibinin telifidir.

Anlaşma ile, Birleşmiş Milletler Kuvvetleri, bu kuvvetlere refakat eden sivil unsur, bunların mensupları ve yakınları hakkında tesbit olunan hukuki durum şu hususlardan ibarettir.

Madde 1: Sözleşmede kullanılan tâbirlerin tarifine aittir.

Madde 2: Japon kanunlarına riayet ve Japonya'da siyasetle uğraşmamak prensiplerini muhtevildir.

Madde 3: Japonya'ya giriş ve çıkış müsaadesini, bununla ilgili muamelelerin mahiyeti Japon . ya'da kalış şartları, beraberinde taşınacak vesikalar, Japonya'dan ihraç halleri hakkındadır.

Madde 4 : Askerî gemi ve uçakların iniş veya girişine ait hükümleri muhtevildir.

Madde 5 : Kuvvetlerin Japonya'da kullanacakları tesis ve vasıtalar ile bunların iadesi şekline aittir.

Madde 6 : Umumi vasıta ve hizmetlerden faydalanma hakkındadır.

Madde 7 : Hususi ve resmî nakil vasıtalarına edilecek muamele ile ehliyetnamelerin muteber sayılması hakkındadır.

Madde 8 : Askerî postahaneler kurmak hakkını tanımaktadır.

Madde 9 : Hususi satış yerleri açılması, bunların tâbi olacağı vergi rejimi ve saire, iş veren ve işçi münasebetleri, satış yerlerinde kullanılacak askerî paraya mütaalliktir.

Madde 10 : Kambiyo murakabesi hakkındadır.

Madde 11 : Askerî paranın kimler tarafından ve nasıl kullanılacağını, bu husustaki yasakları tanzim etmektedir.

Madde 12 : Vergi muafiyetlerini ve şartlarını göstermektedir.

Madde 13 : Giriş ve çıkışta gümrüğe tâbi olan ve olmalıyana eşya, muafiyetlerin kötüye kullanılmasını önleyici tedbirler, gümrük muayenesi, zabıt ve müsadere, Gümrük Resim ve cezalarına aittir.

Madde 14 : Mahallen tedarik olunacak eşya ve hizmetlerin temin şekli, bunlardan mütevellit ihtilâfın hal tarzı, meçkûr eşya ve hizmetlerin muaf olacağı vergiler, yerli hizmetlilere tatbik edilecek İş Kanunu hakkındadır.

Madde 15 : Kuvvetlere ait masrafları ödiyecek mercii tanzim etmektedir.

Madde 16 : Ceza meselelerinde salâhiyetin tâyinine aittir.

Madde 17 : Kuvvetlerin şahıs ve mal emniyeti ile bunları sağlayıcı tedbirler hakkındadır.

Madde 18 : Kuvvetler masrafları ile resmî sıfatı haiz şahısların yaralanması veya ölümü yahut mal zararı halinde ödenecek tazminatın tâyinine dairdir.

Madde 19 ilâ 25 : Tefsir, tatbik, imza, iltihak, tadil, yürürlüğe girme, yürürlükten kalkma gibi nihai hükümlerden ibarettir.

Türkiye, Birleşmiş Milletler kararlarını tatbik zmnında Birleşmiş Milletler Kuvvetlerine dâhil olarak Kore'ye bir askerî birlik göndermiş olup, bu birlik mensupları muhtelif sebeplerle Türkiye'den veya Kore'den Japonya'ya gidip gelmektedir. Bu bakımdan, Japonya'da bulunacakları zaman zarfında hukuki durumları işbu Anlaşma hükümlerine tâbidir.

Birleşmiş Milletler Kuvvetlerini teşkil eden 16 memleket birlikleri, sivil unsurları ve yakınları hakkında umumi hukuk prensiplerinin tatbikini derpiş eyliyen Anlaşma hükümleri millî menfaate uygun olup, tatbikatta da faidesi müşahade edilmiştir.

İltihaka salâhiyet verilmesi Yüksek Meclisin tasvibine arz olunur.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Hariciye Encümeni
Esas No. 1/157
Karar No. 16

22 . V . 1958

Yüksek Reisliğe

Japonya'daki Birleşmiş Milletler Askerî Kuvvetlerinin hukuki durumuna dair Anlaşmaya Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin iltihakı hakkında kanun lâyihası, ilgili Hükümet temsilcilerinin huzuru ile encümenimizde tetkik ve müzakere edildi.

Gerek esbabı mucibede zikredilen hususlar ve gerekse Hükümet temsilcilerinin verdikleri izahat encümenimizce de yerinde mütalâa edildiğinden lâyiha aynen kabul edildi.

Havalesi gereğince ve müstacelen görüşülmesi temennisiyle Millî Müdafaa Encümenine sevk edilmek üzere Yüksek Reisliğe saygıyla sunulur.

Hariciye Encümeni Reisi
İzmir

Mazbata M.
Kastamonu

M. Çavuşoğlu
Adana
H. Eroğlu
Çorum
K. Terzioğlu

Bursa
Y. Teksel
Gaziantep
A. Ocak

B. Aktaş
Çorum
S. Baran
Giresun
H. Bozbağ

Giresun
M. Şener

İstanbul
F. Ulaş

İzmir
N. Pınar

İmzada bulunamadı

İzmir
İ. Sipahioğlu

Konya
H. R. Atademir
İmzada bulunamadı

Manisa
H. Bayur
İmzada bulunamadı

Mardin
V. Dizdaroğlu

Mardin
A. Uras

Muğla
N. Özsan
İmzada bulunamadı

Nevşehir
M. H. Ürgüblü

Sivas
N. Çubukçu
İmzada bulunamadı

Sivas
H. Değer

Sivas
N. İltar
Urfa

Sivas
E. İmer

E. M. Karakurt

Millî Müdafaa Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Millî Müdafaa Encümeni
Esas No. 1/157
Karar No. 31

23 . V . 1958

Yüksek Reisliğe

Japonya'daki Birleşmiş Milletler Askerî Kuvvetlerinin hukuki durumuna dair Anlaşmaya Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin iltihakı hakkındaki kanun lâyihası encümenimizde alâkalı Hükümet mümessillerinin de iştirakleriyle tetkik ve müzakere olundu :

Hükümet teklifinin esbabı mucibesinde zikredilen hususlar Encümenimizce de yerinde mütalâa edilerek kanun lâyihası mevcudun ittifağıyla aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince ve müstacelen görüşülmesi temennisiyle Adliye Encümenine sevk edilmek üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Millî Müdafaa Encümeni

Reisi
Nevşehir
Z. Üner
Kâtip
Kocaeli
Ö. Cebeci

M. M.
Erzurum
O. Alihocagil
Elâzığ
İ. Hakkı Talay

Giresun
S. Altınca

Gümüşane
N. Alp
İmzada bulunamadı

İstanbul
M. Kemalçeri

Ordu
F. Güley
Yozgad
İ. H. Tunaboğlu

Adliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Adliye Encümeni
Esas No. 1/157
Karar No. 33

23 . V . 1958

Yüksek Reisliğe

Japonya'daki Birleşmiş Milletler Askerî kuvvetlerinin hukuki durumuna dair Anlaşmaya Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin iltihakı hakkında Hariciye Vekâletince hazırlanan kanun lâyihası ve ona ilişik esbabı mucibe ve Anlaşma metinleri ile alâkalı Hariciye ve Millî Müdafaa encümenleri mazbataları encümenimize havale edilmekle tetkik ve müzakere olundu:

Japon Hükümetiyle müşterek kumandayı temsilen Amerika Birleşik hükümetleri arasında Tokyo'da 19 Şubat 1954 tarihinde (Japonya'daki Birleşmiş Milletler Askerî kuvvetlerinin hukuki durumuna dair imzalanmış bulunan Anlaşmaya) Hükümetimizin de iltihakı hakkındaki esbabı mucibe encümenimizce de tamamıyla muvafık mütalâa edilmiş ve bu husustaki kanun metninin de aynen kabulü derpiş edilmiş bulunmaktadır.

Encümen meyeudunun ittifakiyle ve müstaceliyetle görüşülmesine karar verilen işbu maz-

batamız Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye En. Reisi Bu Mazbata Mu.
Aydm Sakarya
C. Ülkü N. Kirişcioğlu

Bu M. Kâtibi

İzmir Bursa Gazianteb
E. Kavur H. Bayrı A. Şahin
İçel İstanbul İzmir
M. Dölek N. Tekinel N. Davran

Konya Kütahya
S. Koraltan S. S. Nasuhoğlu
İmzada bulunamadı

Manisa Maraş
Â. Akın H. F. Evliya

İmzada bulunamadı

Mardin Mardin Ordu
M. A. Arıkan M. K. Boran Z. Kumrulu
Rize Urfa Uşak
M. Önal A. Akan A. R. Akbıykoğlu

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Japonya'daki Birleşmiş Milletler Askerî Kuvvetlerinin hukuki durumuna dair Anlaşmaya Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin iltihakı hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — 19 Şubat 1954 tarihinde Tokyo'da Japon Hükümeti ile Müsterek Kumandayı temsilen Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında imzalanan «Japonya'daki Birleşmiş Milletler Askerî Kuvvetlerinin hukuki durumuna dair Anlaşma» ya Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin iltihakı kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini İcra ve İdarat Vekilleri Heyeti memurdur.

7 . II . 1958

Başvekil <i>A. Menderes</i>	Devlet Vekili ve Başvekil Yardımcısı
Devlet Vekili <i>E. Kalafat</i>	Devlet Vekili <i>M. Kurbanoğlu</i>
Adliye Vekili <i>E. Budakoğlu</i>	Millî Müdafaa Vekili <i>E. Menderes</i>
Dahiliye Vekili ve Hariciye V. V. <i>N. Gedik</i>	Hariciye Vekili
Maliye Vekili <i>H. Polatkan</i>	Maarif Vekili <i>C. Yardımcı</i>
Nafia Vekili <i>T. İleri</i>	Ticaret Vekili <i>A. Aker</i>
Sih. ve İç. Mua. Vekili <i>Dr. Lâtîfi Kırdar</i>	Güm. ve İnh. Vekili <i>H. Hüsman</i>
Ziraat Vekili <i>N. Ökmen</i>	Münakalât Vekili <i>F. Uçaner</i>
Çalışma Vekili <i>H. Erkmen</i>	Sanayi Vekili <i>S. Ağaoğlu</i>
Bas. - Yay. ve Turz. Vekili <i>S. Yırcalı</i>	İmar Vekili <i>M. Berk</i>

JAPONYA'DAKİ BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ASKERİ KUVVETLERİNİN HUKUKİ DURUMUNA DAİR ANLAŞMA

Japon Başvekili Mr. Shigeru Yoshida ile Amerika Birleşik Devletleri Hariciye Vekili Mr. Dean Acheson arasında 8 Eylül 1951 de teati edilen notalarda, aynı gün San Fransisko şehrinde imzalanılan Japonya ile Sulh Muahedesinin yürürlüğe girmesi üzerine Japonya'nın, Birleşmiş Milletler Andlaşmasının, Birleşmiş Milletlerin Andlaşma mucibince alacağı her tedbirde her türlü yardımda bulunulmasını âmir ikinci maddesindeki mükellefiyetleri deruhde edeceği belirtildiğine;

Yukarda zikrolunan Notalarda, Japon Hükümeti, Sulh Muahedesinin yürürlüğe girmesinden sonra Birleşmiş Milletlerin Uzak - Doğu'da girişeceği her hangi bir harekâta Birleşmiş Milletlerin bir üyesinin veya üyelerinin iştirak etmesi halinde, Japonya'nın, Birleşmiş Milletler harekâtına katılan bir üyenin veya üyelerin Japonya'da ve dolaylarında desteklenmesine müsaade verip kolaylık göstereceğini teyidettiğine;

Birleşmiş Milletler kuvvetlerinin, bütün devletleri ve makamları Birleşmiş Milletler harekâtına her türlü yardımda bulunmaya davet eden, Güvenlik Konseyinin 25 Haziran, 27 Haziran ve 7 Temmuz 1950 tarihli ve Genel Kurulun 1 Şubat 1951 tarihli kararları mucibince, askerî harekâta devam ettiklerine; ve

Japonya, Kore'deki Birleşmiş Milletler harekâtına iştirak eden kuvvetlere kolaylık ve hizmet şekillerinde yardım eylediğine ve eylemekte olduğuna göre;

Japonya'daki bu gibi kuvvetlerin hukuki durumunu ve Japonya'dan çekilinceye kadar tâbi olacakları muameleyi tesbit etmek maksadı ile, Akıd Taraflar, aşağıdaki hususat üzerinde mutabık kalmışlardır :

Madde — 1.

Bu Anlaşmada, hilâfına hüküm olmadıkça aşağıdaki tâbirler kullanılacaktır:

(a) «Birleşmiş Milletler Kararları», Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 25 Haziran, 27 Haziran ve 7 Temmuz 1950 ve Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 1 Şubat 1951 tarihli kararları mânasında kullanılmıştır.

(b) «Bu Anlaşmadaki Taraflar» tâbiri, Japon Hükümeti, Müsterek Kumandayı elinde bulunduran Amerika Birleşik Devletleri ve Birleşmiş Milletler kararları mucibince Kore'ye asker gönderen bir Devletin Hükümeti sıfatıyla bu Anlaşmayı imzalayan, veya «kabul şartıyla» imzalayan ve kabul veya iltihak eden Hükümetler mânasında kullanılmıştır.

(c) «Gönderen Devlet» tâbiri, Birleşmiş Milletler Kararları mucibince Kore'ye asker göndermiş veya bundan sonra göndermesi ihtimali bulunan ve, Hükümeti, Birleşmiş Milletler Kararlarına göre Kore'ye asker gönderen bir Hükümet sıfatıyla işbu Anlaşmaya Taraf olan Devlet mânasında kullanılmıştır.

(d) «Birleşmiş Milletler Kuvvetleri» tâbiri, Birleşmiş Milletler Kararları mucibince gönderen Devletler tarafından askerî harekette bulunmak üzere yollanmış olan kara, deniz veya hava kuvvetleri mânasında kullanılmıştır.

(e) «Birleşmiş Milletler Kuvvetleri mensupları» tâbiri, Birleşmiş Milletler Kuvvetlerinde fiilen vazife gören personel için Japonya'da buldukları sırada kullanılmıştır.

(f) «Sivil Unsur» tâbiri, gönderen Devletlerden her hangi birinin tâbiyetinde olup Birleşmiş Milletler Kuvvetleri tarafından istihdam edilen, birlikte çalışan veya refakat eden sivil eşhas için Japonya'da buldukları sırada kullanılmıştır; esasen Japonya'da mukim kimselere şâmil değildir.

(g) «Yakınlar» tâbiri, aşağıdaki eşhas için Japonya'da buldukları sırada kullanılır:

(i) Birleşmiş Milletler Kuvvetleri veya Sivil Unsur mensuplarının eşleri ve 21 yaşından küçük çocukları;

(ii) Birleşmiş Milletler Kuvvetleri veya Sivil Unsur mensuplarının ebeveyni ve 21 yaşından büyük çocukları - bu kimselerin iâgesinin yarısından fazlası mezkûr eşhasa aid olduğu takdirde.

Madde — 2.

Gerek Birleşmiş Milletler Kuvvetleri gerekse bu Kuvvetler ve Sivil Unsur mensupları ile bunların yakınları Japon kanunlarına saygı göstermek, bu Anlaşmanın ruhuna aykırı bütün faaliyetlerden ve bilhassa Japonya'da her hangi bir siyasi faaliyette bulunmaktan kaçınmakla mükelleftirler. Gönderen Devlet makamları ve Birleşmiş Milletler Başkumandanı bu hususlarla alâkalı tedbirleri alacaklardır.

Madde — 3.

1. Bu madde hükümlerine uygun olarak Japon Hükümeti, Birleşmiş Milletler Kuvvetleri ve Sivil Unsur mensupları ile bunların yakınlarının Anlaşma mucibince Japonya'ya girip çıkmalarına müsaade eder. Birleşmiş Milletler Kumandanlığı, Japon Hükümetini, gelen ve giden kimselerin sayısı, giriş ve çıkış tarihleri, geliş sebebi ve muhtemel kalış müddeti hakkında muntazaman haberdar edecektir.

2. Birleşmiş Millet Kuvvetleri mensupları pasaport ve vize ile alâkalı Japon kanun ve nizamnamelerinden muaf tutulacaklardır. Birleşmiş Milletler Kuvvetleri ve Sivil Unsur mensupları ile bunların yakınları yabancıların teşkil ve kontrolü ile alâkalı Japon kanun ve nizamnamelerinden muaf tutulacaklardır. Bu hal kendilerine Japonya'da daimî ikametgâh ittihazı veya oturma hakkı bahsetmez.

3. Birleşmiş Milletler Kuvvetleri mensupları Japonya'ya girerken veya ayrılırken beraberlerinde aşağıdaki vesaiki bulunduracaklardır:

(a) İsim, doğum tarihi, rütbe ve numara, servis ve fotoğrafı havi şahsi hüviyet kartı;

(b) Ferdin veya kafilenin Birleşmiş Milletler Kuvvetleri mensubu olarak seyahate müsaade edildiğini gösterir ferdî veya kolektif seyahat emri.

4. Birleşmiş Milletler Kuvvetleri mensupları, Japonya'da kaldıkları müddetçe, hüviyetlerinin tesbiti için mezkûr kartı yanlarında bulunduracaklar ve salâhiyetli Japon makamlarının isteği üzerine ibraz edeceklerdir.

5. Sivil Unsurların pasaportlarında durumları ve bağlı oldukları birlik gösterilmiş olacaktır. Yakınların durumu pasaportlarında gösterilecektir.

6. Japonya'da kaldıkları sırada hüviyetlerinin tesbiti için sivil unsurlar ve yakınlar, salâhiyetli Japon makamlarının talebi üzerine mâkul bir zaman zarfında pasaportları ibraz edeceklerdir.

7. Bu madde dâhilinde Japonya'ya getirilmiş olan bir kimsenin durumunda böyle bir müsaadeyi ortadan kaldıracak her hangi bir değişiklik meydana geldiği takdirde, gönderen devlet makamları Japon makamlarını haberdar edecek ve böyle bir kimsenin ilgili Japon kanun ve nizamnamelerine uygun olarak Japonya'da kalmasına müsaade edilmesi hali haricinde Japon Hükümetine her hangi bir masraf tahmil etmeksizin mümkün olduğu kadar çabuk Japonya'yı terki temin olunacaktır.

8. Japonya mâkul bir sebep dolayısıyla Birleşmiş Milletler Kuvvetleri ve Sivil Unsur mensuplarını veya yakınlarından birinin menleketten geri alınmasını talebederse, alâkalı Gönderen Devlet makamları mezkûr şahsın gecikmeden Japonya'yı terk etmesini sağlar.

Madde — 4.

1. Birleşmiş Milletler Kuvvetleri tarafından, bu Kuvvetler için veya bu Kuvvetlerin kontrolü altında bu Anlaşma gayesi için kullanılan gemi ve uçaklar Madde 20 mucibince teşkil olunacak Müsterek Heyetin kararlaştıracağı liman ve hava alanlarına her hangi bir resme tâbi olmaksızın girecek ve inecektir. Bu Anlaşmadaki muafiyetleri haiz olmıyan yük ve yolcular bu gibi gemi ve uçaklarda taşındığı takdirde salâhiyetli Japon makamları haberdar edilecek ve böyle yük ve yolcular Japon kanun ve nizamlarına tâbi tutulacaktır.

2. Yukardaki paragrafta zikrolunan gemi ve uçaklar, Birleşmiş Milletler Kuvvetleri, Sivil Unsurlar ve bunların mensupları ve yakınlarına ait resmî nakil vasıtaları ile bu eşhassa ait nakil vasıtalarına 5. maddeye tevfikân bu kuvvetler tarafından kullanılmakta olan sahalar ile vasıtalar ve evvelki fıkrada zikrolunan limanlar ve hava meydanlarından istifade hakkı bahşolunur.

3. Birinci fıkrada bahsolunan gemiler Japon limanlarına girdikleri zaman salâhiyetli Japon makamları haberdar edilir. Bu gibi gemiler mecburi kılavuzluğa tâbi olmamakla beraber bir kılavuz alındığı takdirde lüzumlu ücret ödenir.

Madde — 5.

1. Birleşmiş Milletler Kuvvetleri, Japonya'da, Müşterek Heyet içinde mutabık kalınacak, işbu kolaylıklardan istifade için lüzumlu mefruşat, teçhizat ve demirbaşları da ihtiva edecek kolaylıklardan istifade edebilirler.

2. Birleşmiş Milletler Kuvvetleri, Japon Hükümetinin Müşterek Heyet yoluyla bildireceği muvafakati üzerine, Japonya ile Amerika Birleşik Devletleri arasındaki Güvenlik Andlaşması ile Amerika Birleşik Devletlerine temin olunmuş bulunan saha ve kolaylıklardan istifade edebilirler.

3. Birleşmiş Milletler kuvvetleri mezkûr kolaylıklar meyanında işbu Anlaşma gayesine lüzumlu ve uygun hakları haiz bulunurlar. Birleşmiş Milletler Kuvvetleri tarafından kullanılan elektrik neşreden cihazlar ile alâkalı frekans, takat ve buna mümasil bütün meseleler Müşterek Heyet içinde karşılıklı Anlaşma ile hallolunur.

4. Birinci fıkradaki şerait dâhilinde Birleşmiş Milletler Kuvvetleri tarafından istifade olunan kolaylıklar, ihtiyaç kalmadığı zaman, eski haline getirilmesi veya tazmini hususunda her hangi bir külfet tahmil etmeksizin Japonya'ya iade olunacaktır. Bu Anlaşma Tarafları, inşaat ve esaslı değişikliklere ait diğer hususlarda Müşterek Heyet içinde anlaşabilirler.

Madde — 6.

Birleşmiş Milletler Kuvvetleri, bu gibi kuvvet ve sivil unsur mensuplarıyla yakınları Japonya Hükümetine ait veya kontrolü altında bulunan veya Japon Hükümeti tarafından idare edilen umumi vasıta ve hizmetlerden faydalanabilirler. Bu gibi vasıta ve hizmetlerden istifade esnasında Birleşmiş Milletler Kuvvetleri, zaman zaman Japon Hükümeti vekâletleri ve dairelerine tatbik olunan daha az olmıyan bir muameleye tâbi tutulurlar.

Madde — 7.

1. Japonya, gönderen devlet tarafından Birleşmiş Milletler Kuvvetleri veya sivil unsur mensupları veya bunların yakınlarından birine verilmiş olan şoför ehliyeti veya lisans veya askerî şoför ehliyetini, hâmilini imtihana veya harca tâbi tutmaksızın muteber sayacaktır.

2. Birleşmiş Milletler Kuvvetleri ve sivil unsurlara ait resmî nakil vasıtaları hususi bir numara ve tâbiyet işareti taşıyacaklardır.

3. Birleşmiş Milletler Kuvvetleri ve sivil unsur mensupları ile bunların yakınlarına ait hususi nakil vasıtaları Japon vatandaşlarının tâbi olduğu usul dairesinde alınmış plâkalar taşıyacaklardır.

Madde — 8.

Birleşmiş Milletler Kuvvetleri, istifade ettikleri kolaylıklar meyanında, Japonya'daki askerî postaneler ve bu askerî postaneler ile Gönderen Devletler tarafından Japonya dışında kurulup idare olunan diğer postaneler arasında mektup irsalâtı maksadiyle ve Birleşmiş Milletler Kuvvetleri ve Sivil Unsur mensupları ile bunların yakınlarının istifadesi için askerî postaneler kurup idare etmek hakkını haizdir.

Madde — 9.

1. Birleşmiş Milletler Kuvvetlerine bahşolunan kolaylıklar meyanında, Birleşmiş Milletler Kuvvetleri ve Sivil Unsur mensupları ile bunların yakınları tarafından kullanılmak üzere, Birleşmiş Milletler Kuvvetleri tarafından salâhiyet verilip idare olunan tahsisatsız teşekküller kurulabilir. Bu Anlaşmada aksine sarahat bulunmadıkça, bu gibi teşekküller Japon nizamname, lisans, resim ve vergileri ile buna benzer kontrollere tâbi tutulmıyacaktır.

2. Bu gibi teşekküllerce satılacak eşya ve görülecek hizmetlere hiçbir Japon vergisi tatbik olunmıyacak, fakat bu teşekküllerin Japonya'da mubayaa edecekleri eşya ve malzeme Japon kanunlarına tâbi tutulacaktır.

3. Japon makamları ve Birleşmiş Milletler Kuvvetlerince müştereken mutabık kalınmış şeraitte uygun olarak müsaade verilmesi hali haricinde, bu gibi teşekküller tarafından satın alınan eşyayı, bu teşekküllerden mubayaada bulunmaya müsaadesi olmıyan kimselerin Japonya dâhilinde kullanması memnudur.

4. Gelir Vergisi, Mahallî İkamet Vergisi ve sosyal güvenlik ödemelerinin tarh ve tediye mükellefiyeti ile, karşılıklı anlaşma suretiyle hilâfına karar verilmesi hali hariç, ücret ve ek ödemeler gibi istihdam ve çalışma şartları, işçilerin korunması şartları ve iş münasebetlerine ait işçi hakları Japon mevzuatına göre tanzim olunacaktır.

5. Birinci fıkrada mezkûr teşekküller Japon vergi mevzuatının lüzum gösterdiği malûmatı Japon makamlarına bildireceklerdir.

6. Bu gibi teşekküller, Madde 11 gereğince askerî tediye senedi kullanmaya salâhiyetli kimselerle vukubulan muamelelerinde askerî tediye senedi kullanabilirler. Müşterek Heyet tarafından hilâfına mutabık kalınmadıkça bu gibi teşekküller, Japonya'da yabancı para ile muamele yapan bankalar nezdinde yabancı para mevduatı hesabı bulunduramazlar.

Madde — 10.

1. Birleşmiş Milletler Kuvvetleri ve sivil unsur mensupları ile bunların yakınları Japon Hükümetinin kambiyo kontrollerine tâbi olacaklardır.

2. Yukarıki fıkra, gönderen Devlet hükümetlerinin resmî tahsisatı olan veya bu Anlaşma ile alâkalı olarak Birleşmiş Milletler Kuvvetleri ve Sivil Unsur mensuplarının hizmet veya istihdamının bir neticesi olarak tahakkuk eden veya bu gibi eşhas ve bunların yakınları tarafından Japonya dışındaki kaynaklardan temin olunan döviz vasıtalarının Japonya'ya ithali veya ihraçına mâni olacak şekilde tefsir olunmıyalaktır.

3. Birleşmiş Milletler Kuvvetleri ve gönderen devlet hükümetleri makamları, evvelki fıkrada zikrolunan imtiyazların suiistimaline ve Japon kambiyo kontrollerinin ihlâline mâni olacak tedbirleri alacaklardır.

Madde — 11.

1. Gönderen Devletler tarafından salâhiyet verilen kimseler askerî tediye senedini, senedi çıkaran ve senet adı millî parasının adı olan Devlet nizamnamelerine uygun olarak, gönderen devletlere bahşolunan kolaylıklar meyanında, dahilî muamelât için kullanabilirler. Birleşmiş Milletler Kuvvetleri, askerî tediye senedini çıkaran Devlet nizamnamelerinin tanıdığı salâhiyet mahfuz kalmak üzere, salâhiyetli eşhasın askerî tediye senedi ile muamele ifasını temin eyliyen taahhütlere girişmesine mâni olacak tedbirleri alacaktır. Japon Hükümeti, salâhiyetsiz kimselerin askerî tediye senedi kullanmayı icabettirecek muamelâta girişmesine mâni olacak tedbirleri alacak ve icabında Birleşmiş Milletler Kuvvetlerinin yardımı ile, sahte askerî tediye senedi basan veya süren şahsı veya şahısları kanunlarına göre tevkif ve cezalandıracaktır.

2. Birleşmiş Milletler Kuvvetleri, salâhiyetsiz kimselere askerî tediye senedi veren Birleşmiş Milletler Kuvvetleri ve sivil unsur mensupları ile bunların yakınlarını kanuni usuller dairesinde

tevkif ve cezalandıracaklar ve Japonya'da bu gibi askerî tediye senedinin müsaadesiz kullanılması neticesinde bu gibi salâhiyetsiz şahıslara veya Japon Hükümetine veya dairelerine karşı Birleşmiş Milletler Kuvvetleri her hangi bir mükellefiyet deruhde etmiyecektir.

Madde — 12.

1. Birleşmiş Milletler Kuvvetleri Japonya'da sahiboldukları, kullandıkları veya devrettikleri emlâk dolayısıyla vergi veya benzeri tediye tâbi olmayacaklardır.

2. Birleşmiş Milletler Kuvvetleri ve sivil unsur mensuplarıyla bunların yakınları bu gibi kuvvetler veya 9 neu maddede zikrolunan teşekküller emrinde veya yanındaki hizmetleri neticesi elde edecekleri gelir dolayısıyla Japon Hükümeti veya diğer Japon vergi daireleri tarafından vergiye tâbi tutulmayacaklardır. Bu madde hükümleri Japonya'daki kaynaklardan gelir temin eden şahısları Japon Gelir vergilerinden muaf tutmadığı gibi, gönderen Devletin Gelir Vergisi yüzünden Japonya'da ikamet talebinde bulunan Gönderen Devlet vatandaşını da Japon Gelir vergilerinden muaf kalmaz.

3. Yukardaki fıkrada bahsolunan kimselerin sadece Birleşmiş Milletler Kuvvetleri veya Sivil Unsur mensubu veya bunların yakınları olmaları hasebiyle Japonya'da buldukları devre Japon vergileri bakımından Japonya'da ikamet veya kalma devresi olarak kabul olunmayacaktır.

4. Birleşmiş Milletler Kuvvetleri ve Sivil Unsur mensupları ile bunların yakınlarının, sadece bu şahısların muvakkaten Japonya'da kalması sebebiyle orada bulunan maddi veya gayrimaddi menkul mallar mülkiyet, kullanma, aralarında devri veya ölüm üzerine devri dolayısıyla Japon vergilerinden muaf tutulacaklardır; şu kadar ki, mezkûr muafiyet, Japonya'da yatırım veya iş ifası dolayısıyla sahibolunan mala veya Japonya'da kayıtlı her hangi bir gayrimaddi mala şâmil değildir. Bu madde yolların hususi nakil vasıtaları tarafından kullanılması mukabilinde alınan vergiler hususunda her hangi bir muafiyet tanıma mükellefiyeti tahmil etmez.

Madde — 13

1. Bu Anlaşma hilâfına hüküm yoksa, gerek 9 neu maddede zikrolunan teşekküller gerekse Birleşmiş Milletler Kuvvetleri, bu kuvvetler ve Sivil Unsur mensuplarıyla bunların yakınları Japon gümrük makamlarınca tatbik edilen kanun ve nizamnamelere tâbi olacaklardır.

2. Birleşmiş Milletler Kuvvetleri veya 9 neu maddede zikrolunan teşekküller tarafından, Birleşmiş Milletler Kuvvetleri veya mezkûr teşekküllerin resmî işlerinde kullanılmak veya Birleşmiş Milletler Kuvvetleri ve Sivil Unsur mensupları ile bunların yakınlarınca kullanılmak üzere ithal olunan eşya, malzeme ve tehzizat Japon gümrük resimleri ve diğer ücretlere tâbi olmaksızın Japonya'ya ithal edilecektir.

3. Yukardaki fıkrada bahsolunan eşya ithal olduğu zaman, bu iş için salâhiyetli kılınmış kimse tarafından imzalanmış, Müsterek Heyetçe kararlaştırılan şekilde hazırlanan ve eşyanın yukarda gösterilen maksatlarla ithal edildiğini gösteren bir vesika Birleşmiş Milletler Kuvvetleri tarafından Japon Gümrük makamlarına gönderilecektir.

4. Birleşmiş Milletler Kuvvetleri ve Sivil Unsur mensupları ile bunların yakınlarının şahsi istimaline tahsis olunan eşya aşağıdaki hususlar mahfuz kalmak suretiyle Gümrük Resmine ve diğer tediye tâbi olacaktır:

(a) Birleşmiş Milletler Kuvvetleri veya Sivil Unsur mensuplarının Japonya'da çalışmak üzere ilk geldikleri veya bu kuvvet ve Sivil Unsur mensupları yakınlarının kendilerine iltihak için ilk geldikleri zaman şahsi istimali için ithal ettikleri mobilya ve ev eşyası ile mezkûr eşyanın gelişleri sırasında getirdikleri şahsi eşya.

(b) Bir Birleşmiş Milletler Kuvvetleri veya Sivil Unsur mensubunun kendi veya yakınlarının şahsi istimali için ithal ettikleri motorlu nakil vasıtaları ve yedek parçaları.

(c) Birleşmiş Milletler Kuvvetleri ve Sivil Unsur mensupları ile bunların yakınlarının şahsi istimali için askerî postahaneler yolu ile Japonya'ya gönderilen mâkul sayıda giyim ve ev eşyası;

şu kadar ki, bu gibi giyim ve ev eşyası mezkûr şahısların tâbi oldukları gönderen Devlette günlük ihtiyaçlar için kullanılan ve mutaden satılmalınan tipte olmalıdır.

5. İkinci ve dördüncü fıkralardaki muafiyetler sadece eşya ithali için tanınmış olup üzerinden evvelce mübayaa sırasında resim ve Dahilî İstihlâk Vergisi alınmış bulunan eşya mevzuubahs olduğunda gümrük makamlarınca mezkûr eşya girerken alınan bu gibi resim ve İstihlâk Vergisinin tazmin edileceği şeklinde tefsir olunmamalıdır.

6. Aşağıdaki hallerde gümrük muayenesi yapılmaz:

- (a) Emirle Japonya'ya giren ve çıkan Birleşmiş Milletler Kuvvetleri birlik ve mensupları;
- (b) Resmî mührü havi resmî evrak;
- (c) Hükümete ait konişmento ile sevk olunan askerî yük ve askerî posta.

7. Japon ve Birleşmiş Milletler Kuvvetleri makamlarınca karşılıklı anlaşmaya varılmış şeraite göre müsaade verilmesi halleri haricinde, bu Anlaşma mucibince Japonya'ya gümrük resmi ve diğer tediyattan muaf ithal olunan eşya bu Anlaşmaya göre gümrük resmi ve diğer tediyattan muaf eşya ithaline salâhiyeti olmıyan şahıslara satılamaz.

8. İkinci ve dördüncü fıkraları uygun olarak gümrük resmi ve diğer tediyattan muaf Japonya'ya ithal edilen eşya gümrük resmi ve diğer tediyattan muaf olarak ihracedilebilir.

9. Birleşmiş Milletler Kuvvetleri Japon makamları ile iş birliği yaparak, bu madde mucibince Birleşmiş Milletler Kuvvetleri, bu gibi Kuvvetler ve Sivil Unsur mensupları ile bunların yakınlarına tanınan hakların suiistimaline mâni olmak için lüzumlu tedbirleri alacaklardır.

10. (a) Japon gümrük makamlarınca tatbik olunan kanun ve nizamnamelerin ihlâline mâni olmak maksadiyle tahkikat yapılması ve delail toplanması hususunda Japon makamları ve Birleşmiş Milletler Kuvvetleri karşılıklı yardımda bulunacaklardır.

(b) Birleşmiş Milletler Kuvvetleri, Japon makamlarınca veya namına müsadere edilmesi lâzım gelen eşyanın bu makamlara teslimi hususunda ellerinden gelen yardımı yapacaklardır.

(c) Birleşmiş Milletler Kuvvetleri, bu Kuvvetler veya Sivil Unsur mensupları ile bunların yakınları tarafından ödenmesi icabeden resim, vergi ve para cezalarının tediyesini temin için elden gelen yardımı yapacaklardır.

(d) Birleşmiş Milletler Kuvvetlerine aid olup da Japon gümrük veya maliye kanun veya nizamnamelerinin ihlâli dolayısıyla gümrük makamlarınca müsadere edilen eşya, bu eşyanın ait bulunduğu Kuvvetlerin salâhiyetli makamlarına teslim olunacaktır.

Madde — 14.

1. Birleşmiş Milletler Kuvvetlerinin takviyesi için mahallî kaynaklardan temini icabeden ve fakat temini Japon iktisadiyatında fena tesirler doğurabilecek eşya, malzeme, teçhizat ve hizmetler, salâhiyetli Japon makamları ile iş birliği halinde ve, icabında, bu makamlar vasıtasıyla veya bunların yardımı ile temin olunacaktır.

2. Birleşmiş Milletler Kuvvetleri tarafından veya bu Kuvvetler için eşya, malzeme, teçhizat, hizmet ve işçi temini hususundaki mukavelelerden doğup mukavele âkidlence halledilemeyen anlaşmazlıklar, uzlaştırma maksadiyle, Müsterek Heyete gönderilebilir; şu kadar ki, bu fıkra hükümleri mukavele âkidlencinin mahkemeye müracaat hakkını ihlâl etmeyecektir.

3. Birleşmiş Milletler Kuvvetlerince veya Birleşmiş Milletler Kuvvetleri tarafından salâhiyetli levazım dairelerince bu Kuvvetler makamlarının tasdiki üzerine Japonya'da resmî maksatlarla temin olunan eşya, malzeme, teçhizat ve hizmetler aşağıdaki Japon vergilerinden muaf tutulacaktır :

- (a) Emtia Vergisi,
- (b) Seyahat Vergisi,
- (c) Benzin Vergisi,
- (d) Elektrik ve Gaz Vergisi.

Birleşmiş Milletler Kuvvetlerince istimal için temin olunan eşya, malzeme, teçhizat ve hizmetler

Birleşmiş Milletler Kuvvetlerinin tasdiki üzerine emtia ve benzî vergilerinden muaf olacaktır. Bu maddede hassaten zikrolunmamış bulunan ve Birleşmiş Milletler Kuvvetlerince tedarik edilip eşya, malzeme, teçhizat ve hizmetlerin gayrisâfi mübayaâ fiyatı içinde mühim ve göze çarpan bir unsur teşkil etmesi muhtemel mevcut veya müstakbel Japon vergileri göz önünde bulundularak, Japon ve Birleşmiş Milletler Kuvvetleri bu gibi muafiyet ve istisna tanınmasına mütaallik ve bu madde gayesine uygun bir usul üzerinde anlaşacaklardır.

4. Japon makamları ve Birleşmiş Milletler Kuvvetlerince karşılıklı kararlaştırılmış şerait tah-tında verilecek müsaadeye göre yapılacak satışlar haricinde, yukardaki fıkrada zikrolunan vergiler-den muaf tutularak Japonya'da satın alınan eşya, bu gibi vergilerden muaf eşyayı satılmaya salâ-hiyetli bulunmayan eşhasa Japonya'da satılmıyacaktır.

5. Birleşmiş Milletler Kuvvetleri veya Sivil Unsur mensupları veya bunların yakınları, Japon mevzuatına göre vergiye tâbi eşya ve hizmetlerin şahsen mübayaasında vergi veya benzeri tediye-tan bu Maddeye dayanarak muaf tutulamazlar.

6. Birleşmiş Milletler Kuvvetlerinin mahallî işi ihtiyaçları Japon makamlarının yardımı ile karşılanacaktır.

7. Gelir Vergisi, Mahallî İkamet Vergisi ve sosyal güvenlik ödeneklerinin tarih ve tediye mü-kellefiyeti ile, karşılıklı Anlaşma suretiyle hilâfına karar verilmesi hali haric, ücret ve ek ödemeler gibi istihdam ve çalışma şartları, işçilerin korunması şartları ve iş münasebetlerine ait işçilerin hakları Japon mevzuatına göre tanzim olunacaktır.

Madde 15. —

Birleşmiş Milletler Kuvvetleri, bu Anlaşma devamınca, Japonya'da bu gibi Kuvvetlerin iâşesin-den doğacak bütün masrafları Japonya için bir malî külfet mevzubahsolmaksızın kendileri der-uhde edecektir; şu kadar ki, Japon Hükümetinin malî olup da bu gibi Kuvvetlerin istifadesine tah-sis edilen vasıtalar, kira bedeli ve buna mümasil diğer tediyeattan muaf tutulacaktır.

Madde 16. —

1. Bu madde hükümlerine tâbi olmak şartıyla,

(a) Gönderen Devletin askerî makamları, Japonya'da, kendi askerî kanunlarına tâbi bütün şahıslar hakkında gönderen Devlet kanunlarının kendilerine verdiği her türlü cezai ve inzibati kaza salâhiyetini istimal hakkını haiz olacaktır;

(b) Japon makamları, Japon topraklarında işlenen ve Japon kanunlarına göre cezayı müstelzim olan suçlar dolayısıyla Birleşmiş Milletler Kuvvetleri veya Sivil Unsur mensupları ile bun-ların yakınları üzerinde kaza salâhiyetini haiz olacaktır.

2. (a) Gönderen Devletin askerî makamları, bu Devletin emniyetine taallük eden suçlar dâ-hil, Gönderen Devlet kanunlarına göre cezayı müstelzim olup Japon kanunlarına göre cezayı müstel-zim olmıyan suçlar dolayısıyla, Gönderen Devletin askerî kanunlarına tâbi şahıslar hakkında mut-lak kaza salâhiyetini kullanmak hakkını haiz olacaktır.

(b) Japon makamları, Japonya'nın emniyetine taallük eden suçlar dâhil, kendi kanunlarına göre cezayı müstelzim olup ilgili Gönderen Devletin kanunlarına göre cezayı müstelzim olmıyan suç-lar dolayısıyla, Birleşmiş Milletler Kuvvetleri veya Sivil Unsur mensuplarıyla bunların yakınları hakkında mutlak kaza salâhiyetini kullanmak hakkını haiz olacaktır.

(c) Bu fıkra ve bu maddenin 3. fıkrası bakımından bir Devletin emniyetine karşı işlenmiş suçlar şunlardır :

(i) Vatana ihanet;

(ii) Sabotaj, casusluk veya Devletin resmi sırlarını veya bu devletin millî savunması ile il-gili sırlara mütaallik her hangi bir kanunun ihlâli.

3. İki tarafın kaza salâhiyetlerinin tedahülü halinde aşağıdaki kaideler tatbik olunacaktır :

(a) Gönderen Devletin askerî makamları aşağıdaki hallerde bir Birleşmiş Milletler Kuvvetleri veya Sivil Unsur mensubu hakkında kaza salâhiyetini rüçhaniyetle kullanmak hakkını haiz olacaktır :

(i) Munhasıran bu Devletin malına veya emniyetine veya munhasıran bu Devlet kuvvetine veya Sivil Unsuruna mensup diğer bir kimsenin veya yakınlarından birinin şahsına veya malına karşı işlenen suçlar ;

(ii) Resmî vazifenin ifasından mütevellit bir fiil veya ihmal neticesindeki suçlar.

(b) Bunların haricindeki her hangi bir suçun işlemesi halinde, Japon makamları kaza salâhiyetlerini rüçhaniyetle kullanmak hakkını haiz olacaklardır.

(c) Rüçhaniyet hakkını haiz olan Devlet kaza salâhiyetini kullanmamaya karar verecek olursa, diğer devletin makamlarını mümkün olan süratle haberdar edecektir. Rüçhaniyet hakkını haiz olan devletin makamları, bu haktan istisnaen feragat etmeleri hususunda diğer Devletin makamlarınca yapılacak talebi, istisnaya bu diğer Devletçe hususi bir ehemmiyet atfedilen hallerde, hayırhâhlıkla tetkik edeceklerdir.

4. Bu maddenin yukardaki hükümleri, Gönderen Devletin askerî makamlarına, Japon vatandaşı olan veya mütat ikametgâhı Japonya'da bulunan şahıslar hakkında kaza salâhiyetini kullanmak hakkını vermez, meğer ki, mezkûr şahıslar bu Gönderen Devletin kuvvetine mensubolsunlar.

5. (a) Birleşmiş Milletler Kuvvetleri veya Sivil Unsur mensupları ile bunların yakınlarının Japonya'da tevkif ve yukardaki hükümler gereğince kaza salâhiyetini kullanacak makama teslim edilmeleri hususunda Japon makamları ile Gönderen Devlet makamları birbirine yardım edeceklerdir.

(b) Japon makamları, bir Gönderen Devlet kuvveti veya Sivil Unsur mensubu veya bunların yakınlarından birinin tevkifinden, Gönderen Devletin askerî makamlarını derhal haberdar edecektir.

(c) Japonya'nın hakkında kaza salâhiyetini kullanacağı bir Gönderen Devlet Kuvveti veya Sivil Unsur mensubu sanık Gönderen Devletin elinde bulunuyorsa, Japonya lezâi takibata başlایncaya kadar, bu sanık Gönderen Devlet tarafından muhafaza olunur.

6. (a) Suçla ilgili eşyanın zaptı ve lüzumu halinde teslimi de dâhil olmak üzere, suçlara mütaallik gerekli tahkikatın icrası ve delillerin toplanıp meydana çıkarılması hususlarında Japon makamları ile gönderen devletlerin askerî makamları birbirlerine yardım edeceklerdir. Bununla beraber, suçla ilgili eşyanın teslimi, teslim eden makameca tesbit olunacak bir müddet zarfında iadesi şartına bağlanabilir.

(b) Japon ve Gönderen Devletin askerî makamları, kaza salâhiyetlerinin tedahülünü mücib olan dâvaların neticelerinden yekdiğerini haberdar edeceklerdir.

7. (a) Japon kanunlarınca mümasil bir halde ölüm cezası verilmiyorsa, Gönderen Devlet makamları tarafından Japon ülkesi üzerinde bir idam hükmü infaz olunamaz.

(b) Bu maddenin hükmüne tevfikân Gönderen Devletin askerî makamları tarafından Japon ülkesinde verilmiş bir hapis hükmünün infazına yardım edilmesi için Gönderen Devletin askerî makamlarınca yapılacak talebi Japon makamları hayırhâhlıkla tetkik edeceklerdir.

8. Bir sanık bu maddenin ahkâmına tevfikân Japon veya bir Gönderen Devletin askerî makamlarınca yargılanıp beraet kararı almış yahut hüküm giyip cezasını çekmiş veya çekmekte veya affedilmiş ise, Japon ülkesinde aynı suçtan dolayı diğer bir Âkîd Taraf makamlarınca tekrar yargılanamaz. Bununla beraber, bu fıkranın hiçbir hükmü Gönderen Devlet askerî makamlarını kendi kuvvetlerinin Japon makamlarınca yargılanmış bulunan bir mensubunu, bu yargılamaya mevzu olan suçu teşkil eden fiili veya ihmali neticesinde disiplin kaidelerinin ihlâli dolayısıyla yargılamasına mâni değildir.

9. Bir Birleşmiş Milletler Kuvvetleri veya Sivil Unsur mensubu veya bunların yakınlarından biri Japon adli mevzuatına göre yargılandığı takdirde şu haklara sahip olacaktır :

- (a) Süratle yargılanmak ;
- (b) Duruşmadan önce kendisine isnadolunan suç veya suçlardan haberdar edilmek ;
- (c) Aleyhindeki şahitlerle yüzleştirilmek ;
- (d) Lehindeki şahitleri Japon adli mevzuatına tâbi iseler ihzaren getirtmek ;
- (e) Kendi seçeceği avukat tarafından veya Japonya'da mer'i usullere tevfikân adli müzaheret yoluyla tâyin edilecek bir müdafî tarafından müdafaa olunmak ;
- (f) Lüzum görüyorsa yanında ehliyetli bir tercüman bulundurmak ;
- (g) Gönderen Devlet Hükümetinin bir temsilcisi ile temas etmek ve bu temsilciyi duruşma esnasında hazır bulundurmak.

10. (a) Birleşmiş Milletler Kuvvetlerinin, usulüne göre kurulmuş askerî birliklerin veya teşekkülleri, bu kuvvetlerinin bulunduğu yerlerde asayişini temin etmek hakkını haiz olacaklardır. Bu kuvvetlere bağlı askerî polis buralarda, asayiş ve emniyeti temine lüzumlu bütün tedbirleri alabilir.

(1) Askerî polis, bahsi geçen yerler dışında, ancak Japon makamları ile yapılacak anlaşmalar dairesinde ve bu makamlarla irtibat halinde, Birleşmiş Milletler Kuvvetleri mensupları arasında disiplin ve intizamın muhafazası bakımından lüzumlu olduğu nispette kullanılacaktır.

11. Japon Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında Tokyâ'da 28 Şubat 1952 de imzalanmış ve Tokyâ'da 29 Eylül 1953 tarihinde imzalanan bir Protokol ile tādil edilmiş olan İdari Anlaşmanın 17 nci maddesi hükmü tekrar tādil edildiği takdirde, işbu Anlaşma Âkidleri, bu maddenin zikrolunan maddeye müşabih hükümlerini istişare neticesinde tādil edebilirler; şu şartla ki, ilgili Gönderen Devlet kuvvetleri tekrar tādile lüzum gösteren şeraite benzer durumda bulunmalıdır.

12. Tokyâ'da 26 Ekim 1953 te imzalanmış olan, Japonya'daki Birleşmiş Milletler Kuvvetlerine tatbik edilecek cezai kaza salâhiyetine dair Protokol ile Eki, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi tarihinde Japon Hükümeti ile Protokolü imzalamış olan bu Anlaşma Âkidlerinden her biri arasında yürürlükten kalkacaktır.

Madde — 17.

Bu Anlaşma Âkidleri, Birleşmiş Milletler Kuvvetleri, bu Kuvvetler ile Sivil Unsur mensupları, bunların yakınları ve mallarının emniyetini temin zımında zaman zaman ihtiyaç hissedildikçe iş birliği edeceklerdir. Japon Hükümeti, Japon ülkesi dâhilinde Birleşmiş Milletler Kuvvetlerine ait tesisler, teçhizat, mallar, kayıt ve resmî malûmatın emniyeti ve muhafazası için ve kabili tatbik Japon kanunlarına göre suçluların cezalandırılması hususunda lüzum hissedilen kanunî tedbirleri veya diğer tedbirleri ittihaz edecektir.

Madde — 18.

1. Âkid Taraflardan her biri, Japonya'daki kuvvetleri mensuplarından biri veya bir sivil hükümet memurunun resmî vazifesini ifa sırasında yaralanması veya ölmesi halinde, bu yaralanma veya ölüme diğer Âkid Taraf kuvveti mensubu veya sivil hükümet memuru resmî vazifesinin ifası sırasında sebebiyet verdiği takdirde, diğer Tarafa karşı bütün tazminat taleplerinden feragat edecektir.

2. Âkid Taraflardan her biri, Japonya'da sahibolduğu mallarının her hangi bir zarara mâruz kalması halinde, bu zarara diğer her hangi bir Âkid Taraf kuvveti mensubu veya sivil hükümet memuru resmî vazifesini ifa sırasında sebebiyet verdiği takdirde, diğer Tarafa karşı bütün tazminat taleplerinden feragat edecektir.

3. Mukaveleden mütevellit tazminat talepleri hariç, Birleşmiş Milletler Kuvvetleri mensupları veya memurlarının resmî vazifelerini ifa sırasında vâkı her hangi bir fiil veya ihmalden, yahut Birleşmiş Milletler Kuvvetlerinin huhuken mesuliyetini mucibolup Japonya'da 3 nü şahısların yaralanması, ölmesi veya malının zarara uğramasına sebeb olan savaş dışı diğer bir fiil veya ihmalden mütevellit tazminat talepleri Japonya tarafından aşağıdaki hükümler dairesinde muameleye tâbi tutulacaktır :

(a) Tazminat talepleri hâdisenin vukuu tarihinden itibaren bir sene içerisinde ileri sürülecek ve kendi makamlarının faaliyetinden doğan tazminat talepleri hakkındaki Japon kanun ve nizamlarına göre tetkik, sulhen hal veya mahkemece karara bağlanacaktır.

(b) Japonya bu gibi tazminat taleplerini sulhen halledebilir ve mutabık kalınan veya hükmolunan meblâğ Japonya tarafından «yen» olarak ödenir.

(c) Gerek sulhen hal yoluyla veya salâhiyetli bir Japon mahkemesi tarafından verilen karar mucibince yapılan böyle bir ödeme, gerekse böyle bir ödemenin reddi hakkında salâhiyetli mahkemece verilecek nihai karar katî ve bağlayıcı mahiyette olacaktır.

(d) Yukardaki fıkralara tevfikân tazminat taleplerini karşılamak üzere sarf olunacak meblâğ Âkîd Taraflar arasında aşağıdaki şekilde taksim olunacaktır :

(i) Yalnız bir gönderen devletin sorumlu olduğu hallerde, tesbit edilen veya hükmolunan tazminat miktarının % 25 i Japonya, % 75 i gönderen devlet tarafından ödenecektir.

(ii) Birden fazla Gönderen Devletin sorumlu olduğu hallerde, tesbit edilen veya hükmolunan tazminat miktarı Gönderen Devletler arasında mütesaviyen taksim olunacak ve Japonya'nın hissesi diğer Gönderen Devletlerden her birinin hissesinin yarısı kadar olacaktır.

(iii) Yaralama, ölüm veya mal zararına birden fazla Gönderen Devlete ait Birleşmiş Milletler Kuvvetleri sebebiyet vermiş olmakla beraber, Birleşmiş Milletler Kuvvetlerinden birine katiyetle kabiliizafe değilse, bu yaralama, ölüm veya mal zararından bütün Gönderen Devletler sorumlu tutulacak ve (ii) fıkrası hükümleri tatbik olunacaktır.

(e) Tâyin olunacak usul dairesinde, bu fıkra mucibince Japonya tarafından kabul veya red-dolunan tazminat taleplerini, her dâvada varılan neticeleri gösterir bir rapor ile Japonya'nın ödediği para tutarlarını gösterir diğer bir rapor muayyen devrelerde, Gönderen Devletin ödemesi icabeden hisseye dair bir talepname ile birlikte, alâkalı Gönderen Devlete yollanacaktır. Bu hisse mümkün olan süratle ve «yen» olarak ödenecektir.

4. Bu Anlaşma Âkîdlerinden her biri, yukardaki fıkraların tatbiki esnasında, personelinin resmî vazifesini yapmakta olup olmadığı hususunun tesbitinde rüçhan hakkını haiz olacaktır. Bu husus, tazminat talebini mütaakıp mümkün olan süratle tesbit edilecektir. Diğer bir Âkîd Taraf bu kararın neticelerine itiraz ettiği takdirde, müzakere edilmek üzere meseleyi Müsterek Heyete getirebilir.

5. Birleşmiş Milletler Kuvvetleri mensupları veya memurlarının Japonya'da resmî vazifeleri dışında vâkı zarar ve hasarı mucip fiil veya ihmallerinden, mütevellit tazminat talepleri aşağıdaki şekilde muameleye konacaktır :

(a) Japon makamları, zarar gören şahsın hareket tarzı da dâhil olmak üzere hâdisle ilgili münasebettar bütün şeraiti nazarı itibara almak suretiyle tazminat talebini tetkik ederek talep sahibine verilecek tazminatı adalet ve hakkaniyete uygun olarak tesbit edecek ve bu hususta bir rapor hazırlayacaktır.

(b) Rapor, Gönderen Devletin makamlarına tevdi olunacak, bu makamlar da vakit geçirmeden cemile olarak bir tazminat teklif edilip edilmeyeceğini, edilecekse miktarının ne olacağını kararlaştıracaktır.

(c) Cemile olarak bir ödeme yapmak teklifinde bulunduğu ve bu teklif tazminat talebi sahibince tazminatın tam karşılığı olarak kabul bulunduğu takdirde, Gönderen Devletin makamları tediyeyi bizzat yapacak ve Japon makamlarını bu kararlarından ve ödedikleri meblâğın miktarından haberdar edeceklerdir.

(d) Talebi tamamen karşılıyan bir tazminat verilmedikçe veya böyle bir tazminat verilineye kadar, bu fıkranın hiçbir hükmü, Japon mahkemelerinin Birleşmiş Milletler Kuvvetleri mensupları veya memurlarından biri hakkında adli takibatta bulunmalarına mâni teşkil etmeyecektir.

6. (a) Japon tâbiyetinde bulunanlar hariç, Birleşmiş Milletler Kuvvetleri mensupları ve memurları 3 nevi fıkrada zikrolunan talepler dolayısıyla Japonya'da muhakeme olunamazlar; fakat diğer dâvalar dolayısıyla Japon hukuk mahkemeleri kazasına tâbidirler.

(b) Birleşmiş Milletler Kuvvetlerince kullanılmakta olanlar hariç, Japon kanunları mucibince mecburi icraya tâbi tutulan hususi menkul eşya Birleşmiş Milletler Kuvvetlerinin istifade ettiği kolaylıklar arasında bulunduğu takdirde, Japon mahkemelerinin isteği üzerine, Gönderen Devlet makamlarınca el konularak Japon makamlarına devredilecektir. Gönderen Devlet kuvvetlerinin böyle bir muamelede bulunmaya kanuni salâhiyeti yoksa, bu Devlet makamları salâhiyetli Japon makamlarının böyle bir mala Japon kanunları mucibince el koymasına müsaade edeceklerdir.

(c) Gönderen Devlet makamlarının hepsi Japon makamları ile, bu madde dâhilindeki taleplerin hakkaniyetle incelenip neticeye bağlanabilmesi için lüzumlu şahit ve delillerin temini hususunda iş birliği yapacaklardır.

Madde — 19.

Bu Anlaşma Âkıdleri, Anlaşmanın tatbiki için gerekli teşriî, bütçeye ait ve diğer tedbirleri mümkün olan süratle alacaklardır.

Madde — 20.

1. Bu Anlaşmanın tatbiki ve tefsiri hususlarında Japon Hükümeti ile Anlaşmanın diğer Âkıdleri arasında Anlaşma ve istişare vasıtası olmak üzere Tokyo'da bir Müşterek Heyet teşkil olunacaktır.

2. Müşterek Heyet biri Japon Hükümetini, diğeri Anlaşmanın diğer Âkıdlerini temsil eden iki temsileiden müteşekkil olacak ve her temsileinin bir veya daha fazla vekilleri ve yardımcıları bulunacaktır. Müşterek Heyet çalışma usullerini kendi tâyin edecek ve lüzumlu tâli uzuv ve idarî servisleri kuracaktır. Müşterek Heyet, iki temsileiden birinin isteği üzerine derhal toplanabilecek şekilde teşkilâtı haiz olacaktır.

3. Müşterek Heyet bir meselede Anlaşmaya varamazsa durum Hükümetlerarası müzakerelerle hallolunacaktır.

Madde — 21.

1. Bu Anlaşma, Japon Hükümeti ve Müşterek Kumandayı temsilen Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından imzalanacak ve Birleşmiş Milletler kararları mucibince Kore'ye kuvvet göndermiş veya gönderecek her hangi bir Devlet Hükümetince imzalanabilecektir. İlk imzadan sonra ve yürürlüğe girinceye kadar, Japon Hükümetinin muvafakatı şartı ile, bu gibi diğer bir Devlet Hükümetinin imzasına açık bulundurulacaktır.

2. Japon Hükümetinin bu Anlaşmayı kabulü tarihinden 10 gün sonra, Anlaşma, Japon Hükümeti ve Japon Hükümetinin kabulü tarihinde veya daha evvel Anlaşmayı imzalayan, veya «kabulü şartıyla» imzalayan ve kabul eden diğer hükümetlerden her biri hakkında yürürlüğe girecektir. Japon Hükümetinin kabulü tarihinden sonra Anlaşmayı imzalayan veya kabul eden veya «kabulü şartıyla» imzalayan ve kabul eden her hükümet hakkında, bu Hükümetçe imzalandığı veya «kabulü şartıyla» imzalanıp kabul edildiği tarihten 10 gün sonra yürürlüğe girecektir.

3. Bu Anlaşma Japon Hükümetine tasdiknamenin tevdiî suretiyle kabul olunur. Japon Hükümeti, bu Anlaşmaya Taraf olan her Hükümete, her inza ve tasdiknamenin tevdiî tarihini bildirecektir.

4. Bu Anlaşmanın 16. maddesi ve kendi başına makabline şâmil olmayanlar haricindeki hükümleri Japon Hükümeti ve bu Anlaşmanın ilk imzalanması tarihinde veya bu tarihten itibaren altı ay içinde imzalayan veya «kabul şartıyla» imzalayan ve kabul eden her Hükümet hakkında 28 Nisan 1952 tarihinden yürürlüğe girecektir.

Madde — 22.

1. Bu Anlaşmanın 21. madde 2. fıkrası mucibince ilk defa yürürlüğe girmesinden sonra, Kore'ye Birleşmiş Milletler kararına göre kuvvet göndermiş veya gönderebilecek olup bu Anlaşmayı imzalamamış bulunan bir Devlet hükümeti, Japon Hükümetinin muvafakati şartıyla, Japon Hükümetine bir iltihak belgesi tevdi suretiyle iltihak edebilir.

2. Japon Hükümeti, bu Anlaşmada imzası bulunan her hükümeti, her iltihak belgesinin tevdi tarihinden haberdar edecektir.

3. Bu Anlaşma, iltihak eden her hükümet hakkında iltihak belgesinin tevdi tarihinden 10 gün sonra yürürlüğe girecektir.

4. Bu Anlaşmanın 16. maddesi ve kendi başına makabline şâmil olmıyanlar haricindeki hükümleri, bu Anlaşmanın ilk imzalanması tarihinden itibaren altı ay içerisinde Anlaşmaya iltihak eden her hükümet için 28 Nisan 1952 tarihinden itibaren yürürlüğe girecektir.

Madde — 23.

1. Bu Anlaşma Âkidlerinden her biri, her hangi bir maddenin tadilini her zaman talebedebilir. Böyle bir talep üzerine, Japon Hükümeti ve Müşterek Kumandayı temsilen Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti alâkalı Gönderen Devletlerle istişare ederek ve onlar namına müzakerelere gireceklerdir.

2. Japon Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında Tokyo'da 28 Şubat 1952 de imzalanıp Tokyo'da 29 Eylül 1953 te imzalanan bir Protokol ile tadil olunan İdari Anlaşmanın her hangi bir hükmü tadil edildiği takdirde, Japon Hükümeti ve Müşterek Kumandayı temsilen Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti, madde 16, fıkra 11 hükümleri hariç, Gönderen Devletlerle istişarede bulunmak suretiyle ve onlar namına, bu Anlaşmanın benzeri hükümlerinin bu şekilde tādil hususunda mutabık kalmak üzere müzakerelere gireceklerdir.

Madde — 24.

Bütün Mirleşmiş Milletler Kuvvetleri, aynı kuvvetlerin Kore'den çekilmiş olması gerekecek tarihten itibaren 90 gün içinde Japonya'dan geri alınacaklardır. Bu Anlaşma Âkitleri, Birleşmiş Milletler Kuvvetlerinin Japonya'dan çekilmesi için daha önceki bir tarih üzerinde anlaşabilirler.

Madde — 25.

Bu Anlaşma ve üzerinde mutabakat hasıl olan tādiller Birleşmiş Milletler Kuvvetlerinin 24 ncü madde gereğince Japonya'dan tamamiyle çekilmesi tarihinde yürürlükten kalkacaktır. Birleşmiş Milletler Kuvvetleri Japonya'dan daha erken çekildiği takdirde, bu Anlaşma ve üzerinde mutabakat hâsıl olan tādiller, geri çekilmenin tamamlandığı tarihte yürürlükten kalkacaktır.

Keyfiyeti tasdikan, aşağıda imzaları bulunan murahhaslar, işbu Anlaşmayı imzalamışlardır.

1954 yılı Şubatının on dokuzuncu günü Tokyo'da, her ikisi aynı derecede muteber olmak üzere Japon ve İngiliz dillerinde ve Japon Hükümeti arşivine tevdi olunacak tek nüsha halinde tanzim olunmuştur.

Japon Hükümeti, imzalayan ve iltihak eden bütün hükümetlere Anlaşmanın tasdikli nüshalarını tevdi edecektir.